

DEP Consultoria Estratègica
Carme Trilla

Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003

Direcció: Enric Renau
Direcció del projecte: Ruth Sunyol
Equip tècnic: Teo Mellén
Col·laboració: Carme Trilla

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut

Barcelona, 2003

Biblioteca de Catalunya. Dades CIP

Els joves catalans i l'habitatge, 1999-2003. - (Aportacions ; 23)

ISBN 84-393-6372-9

I. Renau, Enric II. Trilla i Bellart, Carme III. Catalunya.

Secretaria General de Joventut IV. Institut DEP V. Títol VI.

Col·lecció: Aportacions ; 23

1. Migració interna - Catalunya 2. Joves - Habitatge - Catalunya 3. Catalunya
- Política de l'habitatge

316.334.54-053.7(467.1)

*Aquesta publicació es pot consultar a **www.gencat.net/joventut/observatori***

*També es pot sol·licitar i/o consultar al Centre de Documentació Juvenil de la
Secretaria General de Joventut.*

© Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut

la edició: Desembre de 2003

Tiratge: 3.500

Impressió: Papers, 99

D. L.: B-5425-2004

ISBN: 84-393-6372-9

INDEX

1. Introducció	3
2. Metodologia	5
3. Accés a l'habitatge	9
4. Els joves emancipats	19
5. Desig o necessitat de canvi i emancipació	21
6. Percepció del problema i responsabilitats en la solució	25

I. INTRODUCCIÓ

La Secretaria General de Joventut del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, a través de l'Observatori Català de la Joventut, té per objectiu conèixer la realitat juvenil i la seva evolució.

Concretament, l'habitatge és un dels afers cabdals i d'actualitat del qual cal fer un seguiment continu per tal d'ajustar al màxim les actuacions a les necessitats de les generacions joves.

Amb aquest objectiu, l'any 1999 la Secretaria General de Joventut va encarregar a l'equip format per DEP Consultoria Estratègica, institut d'estudis sociològics, i Carme Trilla, economista especialitzada en matèria d'habitatge, una recerca sobre la realitat sociològica dels joves catalans i la seva relació amb l'habitatge: *Els joves catalans i l'habitatge*, publicat l'any 2000.

A més, les dades obtingudes en aquest estudi referents a l'emancipació dels joves van ser fonamentals per complementar l'estimació de les necessitats d'habitatge a Catalunya, dins la investigació *L'habitatge a Catalunya 2000*, encarregada a l'equip DEP-Carme Trilla pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques a través de la seva Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.

Des del punt de vista de l'habitatge, s'ha de considerar els joves un col·lectiu de dedicació específica, amb unes necessitats, unes motivacions i uns problemes diferents dels d'altres col·lectius, que fan que mereixin ser estudiats específicament.

Tenint en compte aquesta realitat, que comporta el disseny de polítiques adequades a aquesta generació de ciutadans, la Secretaria General de Joventut té interès a recollir de nou dades referents a l'any 2002 i la previsió per a l'any 2003, que permetran veure l'evolució d'aquest fenomen social entre la població jove i reflexionar-hi. Això és possible mitjançant l'instrument de mesura creat i validat l'any 1999 per DEP-Carme Trilla, que permet fer un estudi evolutiu.

Així doncs, l'estudi que es presenta a continuació té com a objectiu principal avaluar la situació dels joves amb relació a l'habitatge en el bienni 2002-2003, i comparar-la amb les principals dades obtingudes l'any 1999.

Concretament, els àmbits d'anàlisi que s'han tingut en compte per descriure la situació actual dels joves catalans amb relació a l'allotjament han estat:

- **Tipologies de llars i característiques dels joves segons la tipologia**
  - Tipus de llar i composició
  - Característiques sociodemogràfiques i econòmiques dels joves per tipus de llar

- **Característiques dels habitatges de residència**
  - Tipus d'habitatge, dimensió, estat i satisfacció
  - Característiques de l'habitatge dels joves emancipats (règim de tinença i motius, cost, recursos i esforç econòmic, dificultats de pagament)

- **Canvis d'habitatge**
  - Cicle de vida
  - Estabilitat residencial
  - Canvis d'habitatge
  - Necessitat o voluntat de canviar d'habitatge
  - Comportament davant un habitatge assequible

- **Accés a un nou habitatge i característiques**
  - Canals d'accés
  - Facilitat per trobar habitatge
  - Característiques del nou habitatge (tipus d'habitatge, dimensió i estat)
  - Règim de tinença i motius
  - Cost i recursos econòmics

- **Mobilitat**
  - Mobilitat territorial per canvi d'habitatge (canvi 2002-2003, i disposició a la mobilitat territorial per cost de l'habitatge)
  - Desplaçaments diaris

2. METODOLOGIA

Per assolir els objectius definits en el capítol d'introducció, s'han fet les següents tasques concretes:

1. Optimització i actualització de l'instrument de mesura creat l'any 1999.
2. Disseny d'una mostra totalment representativa dels joves catalans de 20 a 34 anys.
3. Treball de camp: aplicació del qüestionari durant el mes de gener de 2003 mitjançant una mostra de 600 entrevistes telefòniques.
4. Depuració de les respostes i tancament de les preguntes amb resposta oberta.
5. Informatització de les dades en un fitxer SPSS.
6. Validació tècnica del qüestionari: segona depuració de les dades. En els casos de possibles dubtes o incoherències s'han fet segones trucades de validació a les persones.
7. Tractament de les dades: elaboració d'un pla de tabulació i anàlisi estadística de les dades.
8. Anàlisi estadística de les dades de l'any 1999 per al tram de 20 a 34 anys.
9. Interpretació dels resultats obtinguts.
10. Elaboració de l'informe de resultats.

La fitxa tècnica de l'entrevista és la següent:

Univers: població de 20 a 34 anys resident en llars de Catalunya i d'ambdós sexes.

Mostra global: 600 entrevistes.

Afixació de la mostra: proporcional.

Procediment de mostreig: polietàpic, estratificat per conglomerats. La selecció de les unitats primàries de mostreig (municipis) es fa d'una manera aleatòria proporcional; la de les unitats secundàries (llars), mitjançant la selecció aleatòria de telèfons entre tots els registrats a la guia telefònica de cada municipi, i la de les unitats últimes (individus), emplenant quotes creuades de gènere i edat —per al conjunt de cada estrat de mostreig— d'acord amb l'estructura de l'univers.

Marge d'error: $\pm 4,08$ per a dades globals (base 600), en el cas de màxima indeterminació ($p=q=50$), i per un grau de confiança del 95,5%.

Instrument de mesura: entrevista estructurada.

Mètode de recollida de dades: telefònic.

Data del treball de camp: gener de 2003.

Com s'ha comentat anteriorment, els resultats del present estudi es comparen amb les principals dades obtingudes l'any 1999. Amb relació a aquest punt, caldrà tenir en compte el que s'especifica a continuació.

L'univers d'estudi corresponent a l'any 1999 va ser la població de 15 a 34 anys resident en llars de Catalunya i d'ambdós sexes. Atès que era la primera vegada que s'aplicava l'instrument de mesura, no es van voler deixar d'incloure les necessitats del col·lectiu més jove. No obstant això, els resultats van mostrar que, per a estudis posteriors, no caldria incloure la generació de 15 a 19 anys, tenint en compte la seva baixa relació amb els objectius de l'estudi en el cas català. Així doncs, la investigació actual ha extret aquest tram d'edat de la mostra, amb la finalitat de poder tractar d'una manera més acurada el tram de joves de 20 a 34 anys. És per aquest motiu que a l'hora de comparar

els resultats cal tenir en compte que, per a les dades de l'any 1999, la mostra vàlida és de 460 joves, i no de 600.

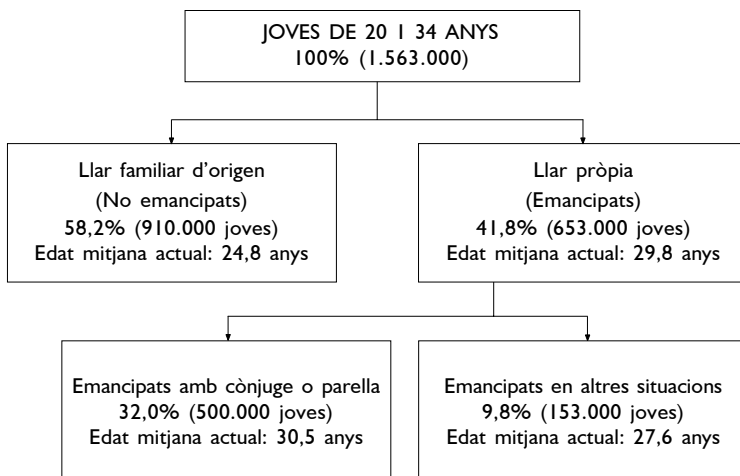
Això representa que les dades de l'any 1999 suporten un marge d'error de $\pm 4,66$ per a dades globals (base 460), en el cas de màxima indeterminació ($p=q=50$), per un grau de confiança del 95,5%, mentre que, com ja s'ha comentat, el marge d'error per a les dades globals actuals (base 600) és de $\pm 4,08$.

3. ACCÉS A L'HABITATGE

El 58,2% dels joves catalans de 20 a 34 anys resideix a la llar familiar d'origen, és a dir, no està emancipat. La mitjana d'edat d'aquests joves no emancipats és de 24,8 anys, i vuit de cada deu conviuen amb els dos pares. L'altre 41,8% dels joves de 20 a 34 anys està emancipat. L'edat mitjana d'aquests joves emancipats és de 29,8 anys, i el 76,5% viu amb el cònjuge o la parella.

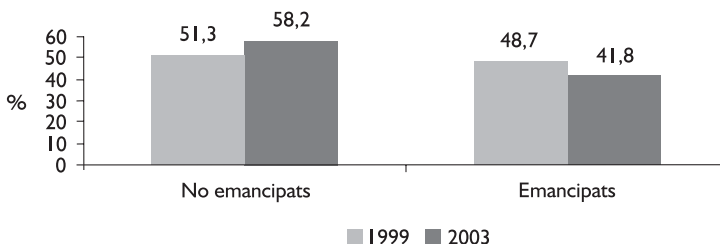
Gràfic 3.1. Tipus de llar dels joves de 20 a 34 anys

Base 600

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Des de l'any 1999, el percentatge de joves emancipats de 20 a 34 anys ha disminuït 6,9 punts percentuals: si l'any 1999 el 48,7% dels joves estaven emancipats, l'any 2003 la xifra ha caigut fins al 41,8%.

Gràfic 3.2. Evolució de la distribució de l'emancipació entre els joves de 20 a 34 anys

D'altra banda, el 7,2% dels joves catalans de 20 a 34 anys afirma haver canviat d'habitatge d'una manera independent durant l'any 2002. Aquesta xifra indica una davallada del nombre de canvis d'habitatge en tres anys, ja que les dades de l'any 1999 mostraven un canvi efectiu del 10,2%. Les dades indiquen, però, que la tipologia majoritària de canvis independents ha estat la del jove ja emancipat que torna a canviar d'habitatge, mentre que la xifra de canvis inicials per emancipació és força més baixa, ja que tan sols el 2,7% dels joves s'hauria emancipat.

Pel que fa a la previsió de canvi, el 18% dels joves diu que té previst canviar d'habitatge durant l'any 2003, majoritàriament per emancipar-se. Aquesta xifra és més elevada que la previsió que els joves van manifestar per a l'any 2000 (13,5%). Les diferències poden indicar que, cada cop més, hi ha un nombre més elevat de joves que tenen el desig o la intenció de canviar d'habitatge, però que finalment endarrereixen o no poden fer efectiva aquesta intenció.

Taula 3.1. Evolució dels canvis independents d'habitatge dels joves de 20 a 34 anys

Canvi i previsió	Canvi 1999	Previsió 2000	Canvi 2002	Previsió 2003*
Sí	10,2	13,5	7,2	18,0
No	89,8	86,5	92,8	82,0
<i>Base</i>	<i>460</i>	<i>460</i>	<i>600</i>	<i>600</i>

* Inclou un petit percentatge de joves que ja han fet efectiu el canvi a principis de gener.

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Un dels punts clau en aquest sentit és l'evolució espectacular del sector de l'habitatge entre els anys 1997 i 2002, la qual s'ha acompanyat de dos fenòmens d'especial transcendència pel que fa a la relació entre joves i habitatge.

En primer lloc, les fortes pujades de preus han pogut ser absorbides per demandants amb ingressos elevats, que han anat desplaçant progressivament de l'accés al mercat llars o persones amb ingressos mitjans o baixos. La majoria de joves es troben en aquesta situació, i estan sent un dels col·lectius més afectats —negativament— per la inflació immobiliària general.

Un segon element que agreuja les dificultats d'accedir al mercat de l'habitatge per als joves és el descens que ha anat experimentant l'oferta d'habitatge protegit en contraposició als augments de l'oferta global d'habitatges.

Així doncs, en el terreny de l'accessibilitat, al final de l'any 2002 l'esforç que ha de fer un jove sol si vol comprar un habitatge és del 66,9% dels seus ingressos, tenint en compte que seria del 54,4% si hagués de comprar un habitatge als municipis de Catalunya que són fora de l'entorn metropolità; del 82,4% si fos en l'àmbit metropolità de Barcelona, i del 114,7% si fos a la ciutat de Barcelona. Tots aquests valors demostren la clara exclusió del mercat d'un jove que vulgui adquirir un habitatge comptant només amb el seu salari.

Taula 3.2. Evolució de l'esforç econòmic dels joves de 18 a 34 anys per adquirir un habitatge a la ciutat de Barcelona

Anys	Ingressos persona jove (a)	Ingressos llar jove (b)	Preu de venda habitatge (c)	Tipus d'interès (d)	Cost financer de l'amortització	
					Persona jove (e)	Llar jove (f)
1986	5.609,39	8.115,62	38.324	12,9%	82,5%	57,0%
1987	6.073,28	10.034,50	51.383	16,6%	122,4%	74,1%
1988	6.479,23	10.547,37	76.317	12,3%	137,7%	84,6%
1989	6.843,14	10.896,95	103.067	16,2%	214,1%	134,5%
1990	7.374,39	11.348,43	109.953	16,5%	214,8%	139,6%
1991	7.939,40	11.830,88	117.143	16,0%	208,4%	139,9%
1992	8.547,48	12.635,39	124.818	15,0%	196,4%	132,9%
1993	9.070,60	12.141,42	126.864	14,0%	178,8%	133,6%
1994	9.169,70	12.993,79	128.373	10,4%	147,9%	104,3%
1995	9.416,81	13.959,45	130.259	11,0%	137,4%	92,7%
1996	10.331,26	15.140,15	128.949	9,5%	111,3%	76,0%
1997	10.681,88	16.123,11	131.151	6,9%	82,6%	54,8%
1998	10.989,48	17.071,52	141.165	5,7%	76,8%	49,5%
1999	11.271,71	18.208,79	172.187	4,7%	83,4%	51,6%
2000	11.613,94	19.879,64	194.881	5,8%	101,5%	59,3%
2001	12.083,70	20.302,32	225.000	5,8%	112,6%	67,0%
2002	12.648,77	20.562,27	263.790	4,8%	114,7%	70,5%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informacions de l'INE, el Banc d'Espanya i la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge

Taula 3.3. Evolució de l'esforç econòmic dels joves de 18 a 34 anys per adquirir un habitatge a la conurbació de Barcelona (sense la ciutat de Barcelona)

Anys	Ingressos persona jove (a)	Ingressos llar jove (b)	Preu de venda habitatge (c)*	Tipus d'interès (d)	Cost financer de l'amortització	
					Persona jove (e)	Llar jove (f)
1986	5.609,39	8.115,62	33.605	12,9%	72,4%	50,0%
1987	6.073,28	10.034,50	35.982	16,6%	85,7%	51,9%
1988	6.479,23	10.547,37	55.425	12,3%	100,0%	61,4%
1989	6.843,14	10.896,95	85.312	16,2%	177,2%	111,3%
1990	7.374,39	11.348,43	101.580	16,5%	198,5%	129,0%
1991	7.939,40	11.830,88	95.736	16,0%	170,3%	114,3%
1992	8.547,48	12.635,39	94.667	15,0%	149,0%	100,8%
1993	9.070,60	12.141,42	97.343	14,0%	137,2%	102,5%
1994	9.169,70	12.993,79	93.944	10,4%	108,2%	76,4%
1995	9.416,81	13.959,45	87.790	11,0%	92,6%	62,5%
1996	10.331,26	15.140,15	92.279	9,5%	79,7%	54,4%
1997	10.681,88	16.123,11	92.438	6,9%	58,2%	38,6%
1998	10.989,48	17.071,52	113.010	5,7%	61,5%	39,6%
1999	11.271,71	18.208,79	125.974	4,7%	61,0%	37,8%
2000	11.613,94	19.879,64	149.942	5,8%	78,1%	45,6%
2001	12.083,70	20.302,32	174.219	5,8%	87,2%	51,9%
2002	12.648,77	20.562,27	189.571	4,8%	82,4%	50,7%

* Els preus de venda són la mitjana dels municipis següents: Badalona, Cerdanyola del Vallès, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Ripollet, Sant Cugat del Vallès i Sant Just Desvern.

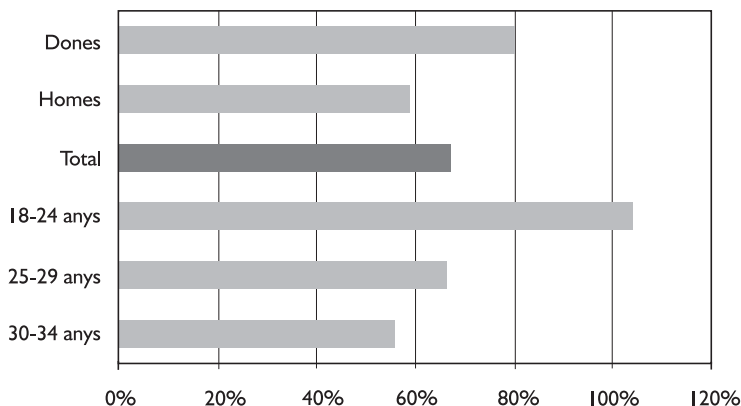
Font: Elaboració pròpia a partir d'informacions de l'INE, el Banc d'Espanya i la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.

Taula 3.4. Evolució de l'esforç econòmic dels joves de 18 a 34 anys per adquirir un habitatge a Catalunya (sense la conurbació de Barcelona)

Anys	Ingressos persona jove (a)	Ingressos llar jove (b)	Preu de venda habitatge (c)*	Tipus d'interès (d)	Cost financer de l'amortització	
					Persona jove (e)	Llar jove (f)
1986	5.609,39	8.115,62	27.084	12,9%	58,3%	40,3%
1987	6.073,28	10.034,50	30.514	16,6%	72,7%	44,0%
1988	6.479,23	10.547,37	36.968	12,3%	66,7%	41,0%
1989	6.843,14	10.896,95	48.552	16,2%	100,9%	63,3%
1990	7.374,39	11.348,43	56.923	16,5%	111,2%	72,3%
1991	7.939,40	11.830,88	59.393	16,0%	105,7%	70,9%
1992	8.547,48	12.635,39	62.729	15,0%	98,7%	66,8%
1993	9.070,60	12.141,42	64.885	14,0%	91,4%	68,3%
1994	9.169,70	12.993,79	63.660	10,4%	73,3%	51,7%
1995	9.416,81	13.959,45	63.663	11,0%	67,2%	45,3%
1996	10.331,26	15.140,15	64.696	9,5%	55,9%	38,1%
1997	10.681,88	16.123,11	64.594	6,9%	40,7%	27,0%
1998	10.989,48	17.071,52	75.294	5,7%	41,0%	26,4%
1999	11.271,71	18.208,79	87.099	4,7%	42,2%	26,1%
2000	11.613,94	19.879,64	98.141	5,8%	51,1%	29,9%
2001	12.083,70	20.302,32	112.473	5,8%	56,3%	33,5%
2002	12.648,77	20.562,27	125.195	4,8%	54,4%	33,5%

* Els preus de venda són la mitjana dels municipis següents: Balaguer, Banyoles, Berga, Figueres, Girona, Granollers, Igualada, Lleida, Manresa, Martorell, el Masnou, Mataró, Olot, Reus, Sabadell, Salt, Tàrragona, Tàrraga, Terrassa, Tortosa, Valls, Vic, Vilafranca del Penedès i Vilanova i la Geltrú.

Font: Elaboració pròpia, a partir d'informacions de l'INE, el Banc d'Espanya i la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.

Gràfic 3.3. Esforç econòmic dels joves de 18 a 34 anys per adquirir un habitatge a Catalunya, per sexe i grup d'edat

La població catalana de 20 a 34 anys viu en llars formades per 3,3 persones de mitjana; així, la gran majoria de joves (76,5%) resideix en llars formades per tres o quatre persones. No obstant aquesta dada general, els joves residents a la llar familiar d'origen conviuen amb més persones —mitjana de 3,7 persones per llar— que els joves emancipats —mitjana de 2,8 persones per llar—. Les dades comparatives amb els resultats de l'estudi de l'any 1999 mostren que, tot i que la mitjana de persones per llar és pràcticament la mateixa, el nombre de persones a les llars dels joves de 20 a 34 anys és ara més elevat. Aquest augment de les dimensions de les llars es dona en detriment de les llars bipersonals, dades que vénen a confirmar el descens detectat de les emancipacions amb cònjuge o parella.

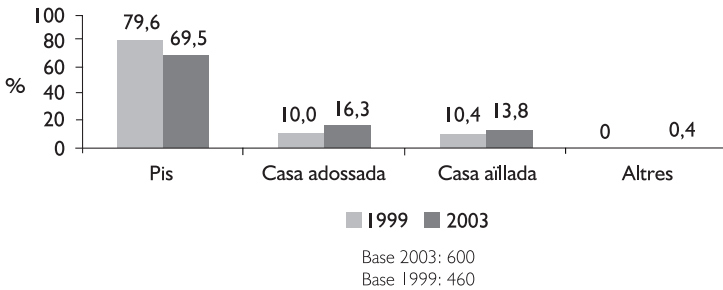
Taula 3.5. Evolució del nombre de persones a les llars amb joves de 20 a 34 anys (%)

Nombre de persones	1999	2003
1	3,5	3,7
2	24,8	18,9
3	31,7	34,6
4	27,8	31,9
5 o més	12,2	11,0
Mitjana	3,28	3,33
Base	460	599

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

A Catalunya, gairebé set de cada deu joves de 20 a 34 anys viuen en pisos (69,5%), el 16,3% resideix en cases adossades, i el 13,8% restant, en cases aïllades. L'evolució mostra un descens dels joves allotjats en pisos des de l'any 1999, dada atribuïble, fonamentalment, al percentatge més baix de joves emancipats.

Gràfic 3.4. Evolució del tipus d'habitatge de residència dels joves de 20 a 34 anys

4. ELS JOVES EMANCIPATS

El 65,7% dels joves emancipats de 20 a 34 anys viu en un habitatge de compra, mentre que els llogaters són el 23,1%. A més, cal destacar la dada que el 6,8% dels joves en situació d'emancipació resideix en habitatges propietat dels pares o familiars, i el 2,4% ha heretat la residència.

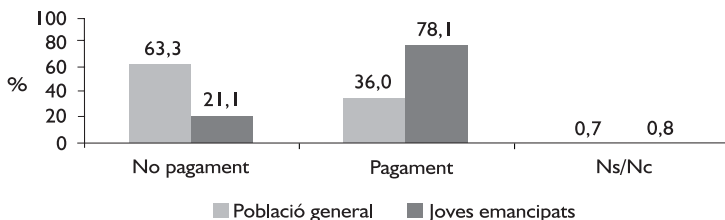
Taula 4.1. Règim de tinença de l'habitatge dels joves emancipats de 20 a 34 anys per tipus d'emancipació (%)

Règim de tinença	Total	Tipus d'emancipació	
		Cònjuge/parella	Altres situacions
Lloguer	23,1	13,5	54,2
Compra	65,7	77,1	28,8
Propietat de pares/familiars	6,8	4,2	15,3
Heretat	2,4	2,6	1,7
Altres	2,0	2,6	—
<i>Base</i>	<i>251</i>	<i>192</i>	<i>59</i>

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Pel que fa al nombre d'habitatges on han residit els joves després d'emancipar-se, el 36,4% ha viscut només en un habitatge, mentre que el 33,6% ja ha canviat una vegada de residència des que es va emancipar, i el 30% ha fet dos o més canvis un cop independitzat.

Per a gairebé vuit de cada deu joves emancipats, l'habitatge on viuen els suposa un cost econòmic fix mensual, sobretot pel pagament de la hipoteca. En comparació amb el conjunt de la població catalana, el percentatge de joves que han de suportar aquesta despesa és molt més elevat (42,1 punts percentuals superior).

Gràfic 4.1. Pagament de l'habitatge entre els joves emancipats de 20 a 34 anys i la població general

Base joves emancipats: 251
Base població general: 2.000

Els recursos econòmics que tenen els joves emancipats per fer front al pagament de l'habitatge provenen, principalment, del propi sou (89,3%) i/o dels ingressos del cònjuge o la parella (72%). A més, tres de cada deu tenen estalvis propis, i és important dir que l'11,5% dels joves emancipats rep ajut econòmic familiar per poder fer-se càrrec de la hipoteca o el lloguer. Aquestes dades vénen a confirmar que la majoria de joves necessiten més d'una font de recursos econòmics per poder suportar el pagament mensual de l'habitatge.

En aquest sentit, cal afegir que el 16,7% dels joves de 20 a 34 anys emancipats afirma que té dificultats econòmiques per pagar el seu habitatge de residència; aquesta xifra és força superior a la reportada pel conjunt de la població catalana (9,6%).

Taula 4.2. Dificultats de pagament de l'habitatge entre els joves emancipats de 20 a 34 anys i la població general (%)

Dificultats de pagament	Joves emancipats (%)	Població general (%)
No	82,3	86,4
Sí	16,7	9,6
Ns/Nc	1,0	4,0
<i>Base</i>	<i>198</i>	<i>721</i>

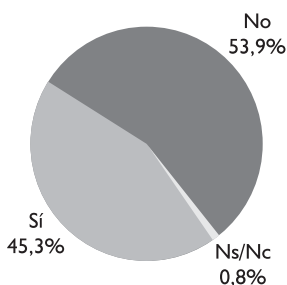
Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

5. DESIG O NECESSITAT DE CANVI I EMANCIPACIÓ

L'estudi no ha volgut deixar de banda descriure els joves que, no tenint previst canviar de residència durant l'any 2003, tindrien necessitat o voluntat de fer-ho.

En aquest sentit, entre els joves catalans de 20 a 34 anys la necessitat de canvi està molt dividida, ja que mentre que el 53,9% diu que ni té necessitat ni vol canviar de lloc de residència, el 45,3% de la joventut afirma que necessita canviar d'habitatge o ho faria si pogués. Aquesta xifra augmenta fins al 53% dels joves no emancipats de 20 a 34 anys que mostren la voluntat de canviar d'habitatge.

Gràfic 5.1. Necessitat o desig de canviar d'habitatge entre els joves de 20 a 34 anys que no tenen previst un proper canvi d'habitatge

Base (no previsió de canvi el 2003): 492

El 82,9% dels joves amb voluntat de canvi d'habitatge afirma que no ho fa per motius econòmics. Concretament, el 58,7% manifesta que és per manca de recursos econòmics, el 19,7% critica l'elevat preu de l'habitatge i el 4,5% no canvia d'habitatge principalment per la inestabilitat laboral o a la manca de feina.

Taula 5.1. Principal motiu esmentat pels joves de 20 a 34 anys per no canviar d'habitatge si en té necessitat o ho desitja (%)

Motiu per no canviar	Total	Situació d'emancipació	
		No emancipats	Emancipats
Motius econòmics	82,9	84,6	80,1
Manca de recursos econòmics	58,7	61,5	53,8
Preu elevat dels habitatges	19,7	17,5	23,8
Manca de feina o feina inestable	4,5	5,6	2,5
Motius personals o familiars	10,3	12,6	6,2
La zona actual és bona	2,2	1,4	3,7
Ns/Nc	4,6	1,4	10,0
<i>Base (necessitat)</i>	223	143	80

Resposta espontània

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

D'altra banda, la majoria de la joventut catalana de 20 a 34 anys, el 56,5%, afirma que canviaria d'allotjament si li sortís l'oportunitat d'un habitatge a preu assequible. Aquesta xifra augmenta fins al 61,9% en el cas dels joves no emancipats, i fins al 62,7% entre els emancipats en llars no conjugals —joves que viuen sols, amb amics, etcètera.

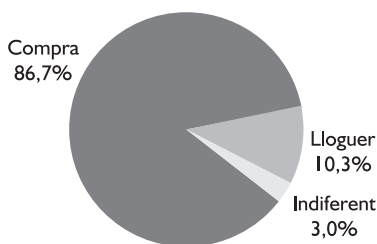
Taula 5.2. Canvi d'habitatge dels joves de 20 a 34 anys davant la possibilitat d'un habitatge assequible, per situació i tipus d'emancipació (%)

Probabilitat de canvi	Total	Situació d'emancipació		Tipus d'emancipació	
		No emancipats	Emancipats	Cònjuge parella	Altres situacions
Segur que canviaria	26,5	29,2	22,7	20,3	30,5
Probablement canviaria	30,0	32,7	26,3	24,5	32,2
Probablement no canviaria	16,8	18,3	14,7	14,6	15,3
Segur que no canviaria	22,8	16,9	31,1	36,5	13,6
Ns/Nc	3,8	2,9	5,2	4,2	8,5
<i>Base</i>	600	349	251	192	59

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Els joves que afirmen que canviarien d'allotjament davant l'oportunitat d'un habitatge assequible optarien majoritàriament per comprar un habitatge (86,7%); en canvi, només un de cada deu triaria anar a un habitatge de lloguer, mentre que al 3% restant li seria indiferent. El cost que els joves consideren assequible per a aquest hipotètic habitatge se situa, de mitjana, en uns 306 euros mensuals (51.000 de les antigues pessetes).

Gràfic 5.2. Règim de tinença preferit pels joves de 20 a 34 anys davant la possibilitat d'un habitatge assequible

Base (canviaria d'habitatge): 339

Sis de cada deu joves catalans estan disposats a canviar de territori de residència per motius de cost de l'habitatge. No obstant aquesta dada general, el 34% només estaria disposat a canviar de municipi, i tan sols el 8,3% canviaria tant de municipi com de comunitat autònoma o de país, mentre que el 6,2% afirma que canviaria de municipi i de comunitat autònoma de residència, però en cap cas de país. Contràriament, el 39,5% de la joventut afirma que no està disposada a un canvi de territori de residència per motius de cost de l'habitatge.

Taula 5.3. Disposició dels joves de 20 a 34 anys a canviar de territori de residència per motius de cost de l'habitatge (%)

Disposició al canvi	Total
No disposats al canvi territorial	39,5
Només al canvi de municipi	34,0
Municipi, comunitat autònoma i país	8,3
Municipi i comunitat autònoma	6,2
Municipi i país	2,7
Només país	1,7
Només comunitat autònoma	0,8
Altres combinacions	6,2
Ns/Nc	0,7
<i>Base</i>	<i>600</i>

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

6. PERCEPCIÓ DEL PROBLEMA I RESPONSABILITATS EN LA SOLUCIÓ

De manera espontània, els joves catalans de 20 a 34 anys afirmen que els principals problemes existents actualment a Catalunya són l'atur (36,5%) i l'habitatge (33%).¹ En segon lloc, i a una certa distància dels anteriors, la immigració (20,5%), l'economia (19,8%) i la seguretat ciutadana (18,3%) també són percebuts com a problemes. També cal esmentar que per al 13% de la joventut el principal problema a Catalunya és la precarietat dels contractes laborals.

Taula 6.1. Principals problemes que hi ha actualment a Catalunya segons els joves de 20 a 34 anys (%)

Problemes esmentats(*)	Total	Segons l'ordre de menció		
		1r lloc	2n lloc	3r lloc
Atur	36,5	25,8	8,8	1,9
Habitatge	33,0	16,7	10,5	5,8
Immigració	20,5	10,5	7,8	2,2
Economia, encariment de la vida, impostos	19,8	8,5	7,2	4,1
Inseguretat ciutadana	18,3	5,7	9,3	3,3
Precarietat dels contractes laborals	13,0	4,2	7,0	1,8
Qualitat de l'ensenyament, formació	5,5	2,2	2,0	1,3
Medi ambient	5,0	2,2	1,3	1,5
Terrorisme	4,2	1,5	1,7	1,0
Política, administració	3,5	1,8	1,3	0,4
Drogaaddicció	2,8	1,3	1,2	0,3
Conflictes lingüístics i identitaris	2,7	1,8	0,7	0,2
Qualitat de l'assistència sanitària	2,7	0,5	0,7	1,5
Transports públics	2,0	0,7	1,2	0,1
Condicció de la gent gran	1,8	0,8	0,5	0,5
Manca de civisme i educació ciutadana	1,8	0,3	1,0	0,5
Necessitat de més autogovern	1,5	0,7	0,3	0,5
Altres	5,5	3,8	0,7	1,0
Cap	5,0	5,0	–	–
Ns/Nc	6,0	6,0	–	–
<i>Base</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>

(*) Resposta espontània i múltiple, màxim tres respostes.

¹ Preguntes fetes just a l'inici de l'entrevista, per evitar biaix en les respostes.

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la joventut

No obstant la resposta dels joves als principals problemes generals a Catalunya, quan a la joventut se li pregunta per quins són els que personalment els afecten més, el principal problema personal més esmentat d'una manera espontània és l'habitatge (40%). En segon lloc, els problemes que més afecten personalment els joves són l'economia, l'encariment de la vida i els impostos (25,2%), l'atur (20,5%) i la precarietat dels contractes laborals que tenen (18,9%), problemes molt relacionats entre si.

Taula 6.2. Problemes que personalment afecten més els joves de 20 a 34 anys

Problemes esmentats (*)	Total	Segons l'ordre de menció		
		1r lloc	2n lloc	3r lloc
Habitatge	39,3	26,7	10,5	2,2
Economia, encariment de la vida, impostos	25,2	11,0	9,0	5,2
Atur	20,5	14,8	5,3	0,4
Precarietat dels contractes laborals	18,9	8,5	8,5	2,9
Inseguretat ciutadana	10,7	3,7	4,3	2,7
Qualitat de l'ensenyament, formació	6,8	3,2	2,7	0,9
Transports públics	5,3	2,0	1,7	1,6
Immigració	5,0	3,0	1,2	0,8
Medi ambient	3,3	1,2	1,7	0,4
Qualitat de l'assistència sanitària	3,0	0,8	1,3	0,9
Manca de civisme i educació ciutadana	3,0	1,5	1,0	0,5
Política, administració	2,5	1,0	1,0	0,5
Conflictes lingüístics i identitaris	1,7	1,2	0,5	—
Drogoaddicció	1,3	0,5	0,3	0,5
Condicó de la gent gran	1,0	0,3	—	0,7
Terrorisme	0,8	—	0,5	0,3
Necessitat de més autogovern	0,7	—	0,3	0,4
Altres	5,8	3,2	1,2	1,4
Cap	12,2	12,2	—	—
Ns/Nc	5,3	5,3	—	—
<i>Base</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>

(*) Resposta espontània i múltiple, màxim tres respostes.

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Segons els joves, els principals àmbits sobre els quals haurien de prioritzar les seves actuacions les administracions públiques són l'habitatge (53,8%) i la feina (51,7%). A continuació, la joventut considera que les administracions han de destinar esforços als àmbits de l'ensenyament (41,8%) i la sanitat (40,8%).

Taula 6.3. Principals àmbits en què els joves de 20 a 34 anys creuen que les administracions públiques haurien de prioritzar les seves actuacions (%)

Àmbits d'actuació (*)	Total	Segons l'ordre de menció		
		1r lloc	2n lloc	3r lloc
Habitatge	53,8	26,7	13,0	14,1
Treball	51,7	16,5	20,0	15,2
Ensenyament	41,8	12,8	14,8	14,2
Sanitat	40,8	13,2	15,0	12,6
Seguretat ciutadana	27,5	9,5	8,7	9,3
Medi ambient	22,7	5,2	7,8	9,7
Justícia	22,0	7,5	7,0	7,5
Obres públiques, transports, comunicacions	12,3	3,3	5,5	3,5
Cultura	10,0	2,7	3,3	4,0
Recerca i desenvolupament	8,3	2,7	2,8	2,8
<i>Base</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>

(*) Resposta múltiple, màxim tres respostes.

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la joventut

Els joves catalans de 20 a 34 anys esmenten, de manera espontània, la Generalitat de Catalunya com a màxim responsable de solucionar els problemes d'accés a l'habitatge dels joves; així ho afirmen quatre de cada deu joves. En segon lloc, i a força distància, per al 22,2% la màxima responsabilitat la té el Govern central, i el 12,3% afirma que ho haurien de resoldre les administracions en general.

No obstant aquesta dada espontània, quan al jove se li demana que valori en una escala de 0 a 10 el grau de responsabilitat que determinades persones i entitats tenen en la solució de l'accés a l'habitatge, els joves atorguen una puntuació similar al Govern central (8,3) i a la Generalitat de Catalunya (8,1), força per sobre d'altres persones o entitats. A continuació, la responsabilitat recau en els constructors privats (6,9), seguits dels ajuntaments (6,7).

El 41,9% de la joventut considera el jove poc o gens responsable de solucionar-se els possibles problemes que té per accedir a un habitatge, mentre que el 29,5% afirma que n'és més aviat responsable, i només el 7,7% s'atorga el màxim grau de responsabilitat. La mitjana de responsabilitat en l'escala de 0 a 10 és de 4,5 punts. Els joves tampoc creuen que la família hagi de ser la que solucioni aquest problema, ja que el 67,2% la considera poc o gens responsable de fer-ho. La mitjana de 3 sobre 10 atorgada a la família és la mateixa que, segons els joves, tenen les entitats sense afany de lucre.

Taula 6.4. Grau de responsabilitat per solucionar els possibles problemes d'accés a l'habitatge atorgada pels joves de 20 a 34 anys a diverses persones o entitats suggerides (%)

Responsabilitat	Govern central	Generalitat de Catalunya	Constructors privats	Ajuntament del municipi	El mateix jove	Família	Entitats s/a lucre
Totalment (9 i 10)	58,2	49,3	34,0	20,5	7,7	3,0	3,0
Força (7 i 8)	23,8	32,3	26,8	38,0	20,4	8,0	9,7
Més aviat (5 i 6)	10,0	12,7	21,8	27,5	29,5	21,8	23,8
Poc (2, 3 i 4)	4,0	3,9	9,5	11,8	20,8	31,0	23,8
Gens (0 i 1)	3,5	1,7	6,7	1,8	21,1	36,2	38,6
Ns/Nc	0,5	0,1	1,2	0,4	0,6	—	1,1
Mitjana (0 a 10)	8,3	8,1	6,9	6,7	4,5	3,0	3,0
<i>Base</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Si s'analitza l'evolució de les puntuacions amb relació a l'any 1999, es pot veure com, en pocs anys, els joves han passat d'atorgar puntuacions moderades i amb una responsabilitat similar tant a les administracions com als constructors privats i a ells mateixos, a maximitzar la responsabilitat del Govern central i la Generalitat de Catalunya, augmentar força a dels constructors i els ajuntaments i reduir la pròpia responsabilitat i la de la família.

Taula 6.5. Evolució del grau de responsabilitat(*) per solucionar els possibles problemes d'accés a l'habitatge atorgada pels joves de 20 a 34 anys a diverses persones o entitats suggerides

Entitats/persones	1999	2003
Govern central	6,8	8,3
Generalitat de Catalunya	6,8	8,1
Constructors privats	5,6	6,9
Ajuntaments	6,0	6,7
El mateix jove	6,3	4,5
Família	4,9	3,0
Entitats sense afany de lucre	3,2	3,0
<i>Base</i>	<i>400</i>	<i>600</i>

(*) Mitjana de l'escala del 0 (gens responsable) a 10 (totalment responsable)

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

Sembla, doncs, que la solució als problemes d'accés a l'habitatge dels joves és cada cop més una responsabilitat que aquests no perceben d'una manera individual, d'ells mateixos o de les seves famílies, sinó que la responsabilitat recau cada cop més en els poders públics i els constructors privats. Es dona, per tant, un procés de "despersonalització" del problema d'accedir a l'habitatge, i es considera una qüestió de caràcter estructural, a la qual han de fer front conjuntament els poders públics i els constructors privats, que són els que tenen més responsabilitat en la resolució d'aquest problema social.

Finalment, cal dir, que en demanar als joves que valorin, en una escala de 0 a 10, les polítiques d'habitatge que duen a terme les diferents administracions implicades, la joventut suspèn l'actuació de totes. Així, la Generalitat de Catalunya obté una valoració mitjana de 3,8 sobre 10; els ajuntaments, de 3,7 punts, i finalment, l'actuació del Govern central està valorada amb un 2,9.

Taula 6.6. Valoració dels joves de 20 a 34 anys de les polítiques d'habitatge que duen a terme les diferents administracions públiques (%)

Valoració	Administració		
	Generalitat de Catalunya	Ajuntament del municipi	Govern central
Totalment positiva (9 i 10)	1,2	2,0	1,5
Força positiva (7 i 8)	8,1	10,5	4,6
Més aviat positiva (5 i 6)	32,1	26,9	18,4
Poc positiva (2, 3 i 4)	30,8	26,5	35,7
Gens positiva (0 i 1)	17,4	21,9	29,0
Ns/Nc	10,4	12,2	10,8
Mitjana	3,8	3,7	2,9
<i>Base</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>

Font: *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Observatori Català de la Joventut

